

(1988)

5 Μαΐου 1988

(Α. ΛΟΙΖΟΥ, ΠΡ., ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.Δ.)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ,

ΚΑΙ

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ,

Κατηγορουμένου.

(Επιφυλαχθέν Νομικό Σημείο Αρ. 251).

Συνταγματικό Δίκαιο — Επιπρόσθετο τέλος για παράλειψη έγκαιρης πληρωμής Κοινωνικών Ασφαλίσεων — Άρθρα 73(ι)(θ), 80(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων 1980-1984 και Κανονισμοί 22 και 24 των Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Κανονισμών 1980 έως 1984 — Δεν αντίκειται στα Άρθρα 12 ή 24.1 ή 24.4 του Συντάγματος. 5

Το ερώτημα, που υποβλήθηκε στην υπόθεση αυτή, για γνωμοδότηση από το Ανώτατο Δικαστήριο, είναι κατά πόσο, το επιπρόσθετο τέλος, που σύμφωνα με τα άρθρα 13(1)(θ), 80(1)(2)(4) 81, 84 και 90(1) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων 1980 έως 1984 και Κανονισμών 22 και 24 των Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών 1980 έως 1984 καταβάλλεται σε περίπτωση παραλείψεως έγκαιρης πληρωμής εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων, αντίκειται προς το Άρθρο 12(1)(2)(3) και το Άρθρο 24(1)(4) του Συντάγματος. 10 15

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε: (1) Το θέμα επιβολής επιπρόσθετου τέλους για παράλειψη έγκαιρης πληρωμής υποχρεώσεως φορολογούμενου αναλύθηκε στην υπόθεση Λοίζου ν. Συμβουλίου Αποχετεύσεως Λευκωσία (1988) 1 Α.Α.Δ. 122. Υιοθετώντας το σκεπτικό της, το Δικαστήριο κατάληξε στο συμπέρασμα ότι το τέλος δεν αντίκειται στο Άρθρο 12. 20

(2) Το Άρθρο 24.1 δεν έχει εφαρμογή καθότι το επιπρόσθετο τέλος δεν είναι συνεισφορά στα δημόσια βάρη.

(3) Το Άρθρο 24.4 δεν εφαρμόζεται γιατί το επιπρόσθετο τέλος αποτελεί απλώς διοικητική επιβάρυνση προνοουμένη από το νόμο για να ενθαρρύνει τον φορολογούμενο να πληρώσει 25

(Note: An English translation of this judgment appears at pp. 79-82 post.)

νει έγκαιρα, πράγμα, που συμβάλλει στη καλή διοίκηση.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Λοΐζου v. Συμβούλιου Αποχετεύσεως Λευκωσίας (1988) 1
Α.Α.Δ. 122

5 **Επιφυλαχθέν Νομικό Σημείο.**

Επιφυλαχθέν νομικό σημείο από το Επαρχιακό Δικαστή-
ριο Λεμεσού (Χ΄ Χαμπής Ε.Δ.) για γνωμοδότηση από το
Ανώτατο Δικαστήριο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου
148 του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155 αναφο-
ρικά με απόφαση του πιο πάνω Δικαστηρίου κατά την
10 ακρόαση της Ποινικής Υποθεσης Αρ. 18171/84 που καταχω-
ρήθηκε από τον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλί-
σεων εναντίον του κατηγορουμένου για το αδίκημα της
παράλειψης να πληρώσει το επιπρόσθετο τέλος κατά
15 παράβαση των άρθρων 73(1)(θ), 80(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1)
των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 1980 έως 1984
και των Κανονισμών 22 και 24 των περί Κοινωνικών Ασφαλί-
σεων (Εισφοραί) Κανονισμών του 1980 έως 1984

20 *Χρ. Ιωαννίδης*, για το Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλί-
σεων.

Ο κατηγορούμενος παρουσιάσθη αυτοπροσώπως.

Cur. adv. vult.

25 Α. ΛΟΙΖΟΥ Πρ. ανέγνωσε την απόφαση του Δικαστη-
ρίου: Αυτή είναι η απάντηση μας στα νομικά ερωτήματα
που επεφυλάχθηκαν για γνωμοδότηση από το Ανώτατο
Δικαστήριο κάτω από τις διατάξεις του άρθρου 148 του
περι Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155.

30 Ο κατηγορούμενος κατηγορήθηκε ενώπιο του Επαρχια-
κού Δικαστηρίου Λεμεσού με τρεις κατηγορίες. Η πρώτη
ήταν για παράλειψη να πληρώσει τις συνεισφορές των Κοι-
νωνικών Ασφαλίσεων ως αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο
κατά παράβαση των άρθρων 3(β), 10, 12(1), 13, 14(2), 21
73(1)(β)(δ)(ε)(στ)(στ1)(η)(ια), 80(1)(2)(4)(5), 81, 84 και 90(1)
των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 1980 έως 1984
35 και των Κανονισμών 9, 18, 19, 21 και 22 των περι Κοινωνι-

κών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών του 1980 έως 1984. Η τρίτη κατηγορία ήτο ότι ο κατηγορούμενος παρέλειψε να πληρώσει έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας κατά παράβαση των άρθρων 2(1)(θ), 3(2)(γ), (3) (4) (8), 5(1)(2), 13(1)(2)(4)(6), 14, 15, 16 του περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου του 1984. Η δεύτερη κατηγορία η οποία προκάλεσε και τα ερωτήματα που έχουν επιφυλαχθή και την οποία ο κατηγορούμενος δεν παρεδέχθη, κατηγορούσε τον κατηγορούμενο για το αδίκημα της παράλειψης να πληρώσει το επιπρόσθετο τέλος κατά παράβαση των άρθρων 73(1)(θ), 80(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 1980 έως 1984 και των Κανονισμών 22 και 24 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών του 1980 έως 1984.

Ο κατηγορούμενος εγείρει το ζήτημα της συνταγματικότητας των σχετικών Νόμων και Κανονισμών πάνω στους οποίους στηριζόταν η κατηγορία με το επιχείρημα ότι η επιβολή επιπρόσθετου τέλους για παράλειψη πληρωμής έγκαιρα των συνεισφορών Κοινωνικής Ασφάλισης είναι αντίθετη προς τα Άρθρα 12(1)(2)(3) και 24(1)(4) του Συντάγματος.

Τα εγειρόμενα ερωτήματα είναι τα ακόλουθα:

Κατά πόσον τα άρθρα 73(1)(θ), 80(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων 1980 έως 1984 και Κανονισμοί 22 και 24 των περι Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών 1980 έως 1984, είναι αντίθετα προς το:

1. Άρθρο 12(1)(2)(3) του Συντάγματος, και
2. Άρθρο 24(1)(4) του Συντάγματος.

Η απάντηση και στα δυο πιο πάνω ερωτήματα είναι αρνητική. Το θέμα της επιβολής επιπρόσθετου τέλους σε περιπτώσεις παράλειψης του φορολογουμένου να πληρώσει έγκαιρα, εξετάστηκε από το Δικαστήριο πρόσφατα, μεταξύ άλλων, στην υπόθεση της *Μερόπης Μιχαήλ Λοΐζου υ. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας* (1988) 1 Α.Α.Δ. 122 στις σελίδες 128-129. Στην υπόθεση εκείνη ανασκοπήθηκε η νομολογία και ο Δικαστής Στυλιανίδης, που εξέδωσε την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου, είπε τα ακόλουθα:

«Το επιπρόσθετο τέλος καθορίζεται από την αμφισβητούμενη νομοθεσία σε 20% σε περίπτωση μη καταβολής κατά τον καθορισθέντα χρόνο.

5 Το επιπρόσθετο ποσό πληρώνεται στο Ταμείο του Συμβουλίου για να χρησιμοποιηθή για τους σκοπούς του Συμβουλίου. Η καταβολή αυτή του επιπρόσθετου τέλους εξαρτάται από το αντικειμενικό κριτήριο της μή καταβολής και όχι από το υποκειμενικό κριτήριο ή τη μή καταβολή χωρίς εύλογο αιτία. Ο φορολογούμενος
10 επιβαρύνεται με το επιπρόσθετο βάρος για το μόνο λόγο της μή πληρωμής στον καθορισθέντα χρόνο. Αυτό δεν καταστρατηγεί τις διατάξεις του Άρθρου 24.4 του Συντάγματος, ούτε αποτελεί ποινή υπό την έννοια του άρθρου 12.3 του Συντάγματος. Είναι, κατά κάποιο
15 τρόπο, μόνο μια επιβάρυνση προνοουμένη από το Νόμο για να ενθαρρύνει το φορολογούμενο να πληρώσει έγκαιρα ένα θέμα που συμβάλλει στην καλή διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη όλες τις επιβαρύνσεις των δημοσίων εσόδων ένεκα της μη ακριβούς πληρωμής.»

20 Και πιο κάτω ελέχθη:

«Η εξουσία της Φορολογούσης Αρχής να επιβάλει επιπρόσθετο τέλος σε περίπτωση παράλειψης καταβολής ενός φόρου είναι καλά καθορισμένη. Ο φορολογούμενος συνήθως επιβαρύνεται όχι μόνο με τόκο για
25 το μή πληρωθέντα φόρο του, αλλά επίσης με επιπρόσθετο τέλος. Αυτά τα επιπρόσθετα τέλη συμπεριλαμβανομένου του τόκου είναι το αποτέλεσμα της παράλειψης του πολίτου να εκπληρώσει τα καθήκοντα του προς την Πολιτεία ή προς ένα Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου. (Ίδε *Κυριακοπούλου Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο* 4η έκδοση Μέρος Τρίτο, σελίδα 353).

30 Παρόμοια προσέγγιση υπάρχει και στις *Μελέτες επί της Δημόσιας Οικονομίας* του Στασινόπουλου, Τρίτη Έκδοση, 1966 σελ. 292.

35 Είναι με αυτό το τρόπο σκέψης που βλέπει ένας την προσέγγιση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Istambouli Bros., v. Director Department of Customs & Excise* (1986) 1 C.L.R. 465, στην οποία η κατάσχεση των εμπορευμάτων που εισήχθησαν στην Δημοκρατία κατά παράβαση

της σχετικής Νομοθεσίας περι Τελωνείων εθεωρήθη διοικητικό μέτρο και όχι ποινή που παραβιάζει το Άρθρο 12.3 του Συντάγματος.»

Υιοθετούμε πλήρως το σκεπτικό αυτό που καθορίζει τις αρχές που διέπουν τα επίδικα θέματα ενώπιό μας. 5

Είναι περιττό να πούμε ότι η παράγραφος 1 του Άρθρου 24 δεν έχει εφαρμογή καθόλου καθότι το επιπρόσθετο τέλος δεν είναι συνεισφορά στα δημόσια βάρη και η παράγραφος 4 του ίδιου Άρθρου επίσης δεν έχει εφαρμογή διότι το επιπρόσθετο τέλος είναι, όπως έχει ήδη βρεθεί, μια διοικητική επιβάρυνση προνοούμενη από το Νόμο για να ενθαρρύνει τον φορολογούμενο να πληρώνει έγκαιρα, ένα θέμα που συμβάλλει στη καλή διοίκηση. 10

Η υπόθεση, ως εκ τούτου, με τις απαντήσεις που δόθησαν πιο πάνω, επιστρέφεται στο Πρωτόδικο Δικαστήριο. 15

Γνωμάτευση ως ανωτέρω.